

บทวิจารณ์หนังสือ

The Life and Adventures of Robinson Crusoe

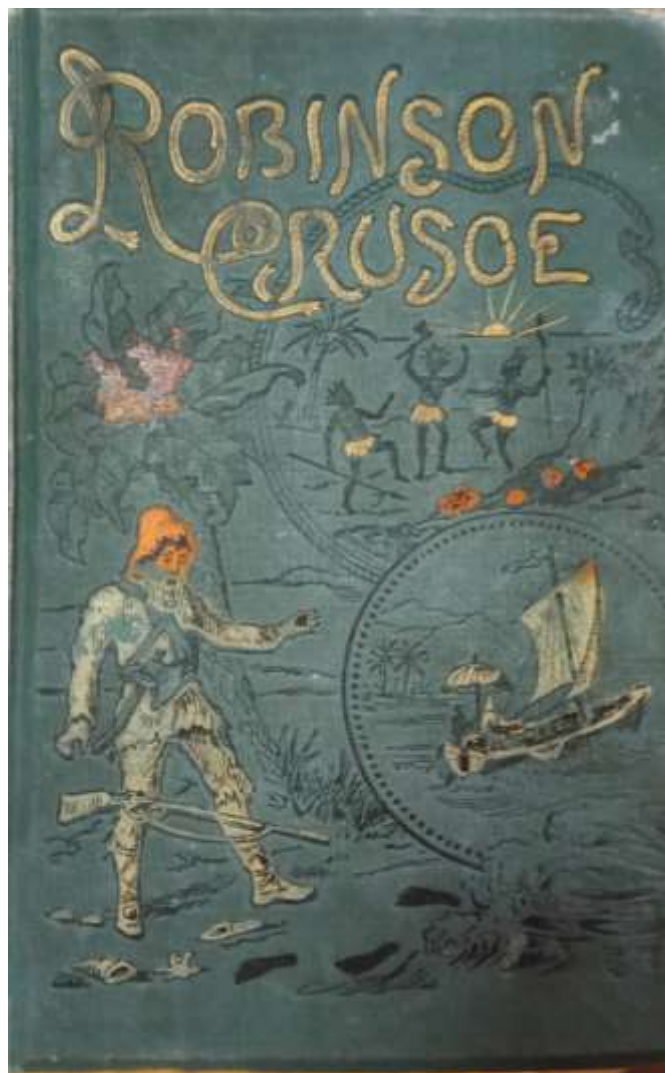
ยงยุทธ ขำคง

Yongyut Khamkhong

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

Email: yongyut.k@pnru.ac.th

ชีวิตและการผจญภัยของโรบินสัน ครูโซ (The Life and Adventures of Robinson Crusoe) ประพันธ์โดยนักเขียนชาวอังกฤษชื่อแดเนียล เดโฟ (Daniel Defoe) ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1719 หรือ 302 ปีที่แล้ว นักวิชาการให้ความเห็นว่าหนังสือเล่มนี้มีการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ ทั่วโลกมากเป็นอันดับสอง รองจากพระคัมภีร์ไบเบิลเท่านั้น เรื่องราวการผจญภัยของโรบินสัน ครูโซ ได้ถูกประยุกต์ดัดแปลงเป็นบทละคร การ์ตูน โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการแสดงในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ถือเป็นหนังสือคลาสสิกที่น้อย

คนไม่รู้จัก โดยเฉพาะในช่วงที่โรบินสัน ครูโซ ไปติดเกาะอยู่คนเดียวอย่างยาวนานถึง 28 ปี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ที่นั่นและรอดพ้นจากความตายมาได้ ฉบับที่นำมาใช้ในบทความนี้ตีพิมพ์ในปี 1890 โดยสำนักพิมพ์ Frederick Warne and Co. แห่งกรุงลอนดอน มีความยาว 233 หน้า (ตีพิมพ์ก่อนมี ISBN) ในการตีพิมพ์ช่วงแรก ๆ ของหนังสือนี้ ไม่ได้ระบุชื่อผู้เขียนไว้ ทำให้ผู้อ่านส่วนมากเชื่อว่า เรื่องราวการผจญภัยของโรบินสัน ครูโซ เป็นเรื่องจริงและตัวละครหลักมีตัวตนอยู่จริงและมองว่าหนังสือเล่มนี้เป็นเสมือนคู่มือเอาตัวรอดบนเกาะร้างกลางทะเลได้ หนังสือเล่มนี้ยังเป็นหนังสือเล่มโปรดของคนดังจำนวนมาก เช่น อดีตประธานาธิบดี อับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) ของสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากเป็นหนังสือเก่าและมีอยู่ก่อนกฎหมายลิขสิทธิ์ นิยายเล่มนี้จึงได้ถูกโหลดให้อ่านฟรีทั่วโลก โดยโครงการ Gutenberg Project ของสหรัฐอเมริกาซึ่งสามารถเข้าถึงได้ที่ www.gutenberg.org ปัจจุบันมีหนังสือให้อ่านและโหลดได้ฟรีทางออนไลน์มากกว่า 65,000 เล่ม หนังสือ The Life and Adventures of Robinson Crusoe ได้เปิดให้คนทั่วไปอ่านได้ตั้งแต่ปี 1996

ในบทนำของหนังสือกล่าวถึงการดัดแปลงเรื่องราวชีวิตจริงที่แดเนียล เดโฟ นำมาใช้เป็นพล็อตเรื่องของนักเดินเรือชาวสกอตแลนด์ชื่อ อเล็กซานเดอร์ เซลเคิร์ค (Alexander Selkirk) ที่ถูกลูกเรือปล่อยเขาทิ้งไว้บนเกาะฮวนเฟอานเดส (Juan Fernandez) ของประเทศชิลีในปัจจุบัน เป็นเวลายาวนาน 4 ปี 4 เดือน และเขาอาศัยอยู่บนเกาะนั้นเพียงผู้เดียวในช่วงปี 1704-1709 ก่อนจะมีคนไปพบและช่วยชีวิตเขาไว้ ปัจจุบันเกาะนี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็น เกาะโรบินสัน ครูโซ (Robinson Crusoe Island) เพื่อเป็นเกียรติกับนิยายคลาสสิกเรื่องนี้

The Life and Adventures of Robinson Crusoe มีทั้งหมด 14 ตอน 233 หน้า มีเนื้อหาสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 - 3 โรบินสัน ครูโซ เกิดในปี ค.ศ. 1632 ในเมืองยอร์ก (York) ของประเทศอังกฤษ บิดาเป็นพ่อค้ามาจากเมืองเบรเมน (Bremen) ประเทศเยอรมัน มารดาเป็นคนอังกฤษ มีลูกชาย 3 คน คนโตเป็นนายทหารและเสียชีวิตในสงคราม คนที่สองหายสาบสูญไป และโรบินสันเป็นคนที่สาม เขามีน้องสาวอีก 2 คน นามสกุลเดิมของบิดาเป็นภาษาเยอรมันว่า Kreutznaer แต่เพื่อง่ายต่อการออกเสียง ครอบครัวเขาจึงหันมาใช้ ครูโซ (Crusoe) แทน บิดาอยากให้โรบินสันเรียนกฎหมาย แต่โรบินสันสนใจการเดินทางไปในทะเลและผจญภัยไปในโลกกว้าง ซึ่งบิดาเตือนว่าเขาจะมีชีวิตที่ลำบากหากเลือกจะเดินทางรอนแรมไปยังประเทศต่างๆ เช่นนั้น วันหนึ่งเพื่อนคนหนึ่งชวนเขาไปที่กรุงลอนดอนโดยทางเรือ เขาตัดสินใจไปด้วยกันเรือเจอกับพายุจนทุกคนเกือบตาย ทำให้โรบินสันตระหนักถึงอันตรายของท้องทะเล แต่ลึกๆ ในหัวใจเขาก็ยังอยากลองเรือไปในสถานที่ต่างๆ โรบินสันพบกับกัปตันเรือท่านหนึ่งที่ลอนดอนและตกลงเดินทางออกสู่ทะเลเพื่อทดลองค้าขาย เขาลงทุนซื้อสินค้าราคา 40 ปอนด์และขายของในต่างประเทศได้ถึง 300 ปอนด์เป็นความสำเร็จแรกในการค้าขายในต่างประเทศ เขาฝากเงิน 200 ปอนด์ให้กับหญิงม่ายคนหนึ่งให้ช่วยดูแลและออกเดินทางอีกครั้ง แต่เรือของเขาถูกโจรสลัดจับได้ที่เมืองแซลลี (Sallee อยู่ในประเทศโมร็อกโคในปัจจุบัน) ทางตอนเหนือของทวีปแอฟริกา เขาถูกจับไปเป็นทาสให้กับชาวอาหรับหรือแขกมัวร์ (Moorish) และถูกบังคับให้ทำสวนและรับใช้เจ้านายเป็นเวลากว่า 2 ปี วันหนึ่งเขาออกหาปลากับเด็กหนุ่มอาหรับ 2 คน เขาพลัดเด็กชาวมัวร์คนหนึ่งตกลงทะเลและบังคับให้ว่ายน้ำขึ้นฝั่งไป เด็กอีกคนชื่อซูรี (Xury) ยินดีที่จะยอมรับใช้โรบินสัน พวกเขาพากันหลบหนีออกจาก Sallee ไปกว่า 150 ไมล์ เขาแล่นเรือลัดเลาะมาตามชายฝั่งและเห็นสิงโตนอนเล่นที่ชายหาด โรบินสันยิงสิงโตตัวหนึ่งตายและเลาะหนังมันมาด้วย เขาแล่นเรือมาทางทิศใต้และเจอกับแหลมเวอด (Cape Verde) ในหมู่เกาะคานารี (Canary islands) และได้ขออาหาร

ชาวพื้นเมืองกิน และโซคซี พวกเขาเจอกับเรือเดินทะเลของชาวโปรตุเกส จึงได้รับการช่วยเหลือให้ขึ้นเรือมาด้วย กับต้นขอซื้อเรือของโรบินสันและซื้อซูริไว้เป็นทาสใช้งาน

ตอนที่ 4 - 6 โรบินสันกลัวว่าจะเจอคนป่าโดยเฉพาะเรื่องราวของมนุษย์กินคนที่เขาได้ยินมา เขาจึงคิดสร้างบ้านให้ตนเองเพื่อความปลอดภัย เขาเลือกจุดที่มองเห็นทะเลได้และเอากิ่งไม้มาปักเป็นรั้วล้อมรอบข้าวของที่เขา มี เขาแขวนเปลนอนตอนกลางคืน แต่มีอุปสรรคคือฝนเริ่มตกจนเขากังวลเรื่องดินป็นว่าจะเปียกฝน จึงหาจุดที่ดินแห้งและฝั่งซ่อนไว้ เขาเริ่มออกเดินสำรวจเกาะและเจอแพะหลายตัว จึงยิงมาทำเป็นอาหาร เขาทำปายแกะสักระบุวันที่เขามาติดเกาะคือ 30 กันยายน 1659 และขีดบอกวันที่ผ่านไปในแต่ละวัน เขาเริ่มจดบันทึกกิจกรรมที่เขาทำจนหมึกหมด เขาพยายามมองหาเรือในทะเล แต่ไม่เห็นเรือผ่านมาแถบนี้เลย ความหวังที่จะรอดออกจากเกาะของเขาริบหรือลงเรื่อย ๆ ในบันทึกของโรบินสัน เขาได้จดบันทึกเรื่องราวบนเกาะว่าเขาได้ทำอะไรหลายๆ อย่าง และตั้งชื่อสถานที่แห่งนี้ว่า “เกาะแห่งความเศร้า” (Island of Despair) เขาเริ่มลืมว่าวันไหนคือวันอาทิตย์ จึงไม่ได้ปฏิบัติธรรมในวันสะบาโต (Sabbath) เขาพยายามฆ่าเวลาในแต่ละวันด้วยการทำโต๊ะ เติง แก้ว และเลี้ยงลูกแพะที่จับมาได้ ครั้งหนึ่ง เขาพยายามเอานกพิราบมาเลี้ยง แต่ไม่สำเร็จ เขาทำเทียนไขจากไขมันแพะเพื่อจุดไฟอ่านหนังสือได้ในตอนกลางคืน วันหนึ่งเขาโยนเมล็ดข้าวบาเลย์ (Barley) ไปบนพื้นดินที่มีความชื้นและพบว่ามันงอกขึ้นมา เขาจึงทดลองปลูกข้าวและเก็บเกี่ยวผลผลิตจนนำมาทำเป็นขนมปังได้

วันหนึ่งเกิดแผ่นดินไหวจนที่พักของเขาเกือบพังลงมา หลังจากแผ่นดินไหวก็เกิดพายุเฮอริเคนพัดกระหน่ำ จนเขารู้สึกกลัวและเข้าไปหลบในถ้ำ พายุทำให้ซากเรือโผล่ขึ้นมาที่ชายฝั่งอีกครั้ง วันต่อมา เมื่อพายุสงบ เขาจึงย้อนกลับไปเรือและค้นหาสิ่งของที่พอจะเป็นประโยชน์บ้าง เขาพบดินปืนที่เก็บไว้ในถังดินปืนอย่างดี เขาจึงเที่ยวไปที่เรืออีกหลายครั้งเพื่อขนดินปืนออกมาทั้งหมด โรบินสันสังเกตว่าฝนบนเกาะจะตกติดต่อกันยาวนานนับสัปดาห์ และเขาเริ่มมีอาการไข้ ตัวร้อน และปวดหัวรุนแรง เขาอ่อนแอเพราะพิษไข้อยู่หลายวัน ไม่มีแรงแม้แต่จะออกไปตักน้ำมาดื่ม เมื่อรู้สึกตัวเองกำลังใกล้จะตาย เขาจึงสวดมนต์ถึงพระเจ้า คือนั้น เขาฝันเห็นผู้ชายคนหนึ่งเข้ามาหา พร้อมกับแสงสว่างแสนตา ชายหนุ่มบอกเขาว่า เขาทนทุกข์ทรมานขนาดนี้แต่ก็ยังไม่นึกผิดและหันเข้าหาพระเจ้า เมื่อตื่นขึ้นมาตอนเช้า เขาเอาใบยาสูบที่เก็บจากเรือมาเคี้ยวและจิบเหล้ารัม (Rum) ให้เลือดลมเดินดีขึ้น เขานึกถึงความฝันประหลาดในคืนก่อน เขาจึงหยิบพระคัมภีร์ไบเบิลที่กู้มาได้จากซากเรือมาอ่านอย่างจริงจัง เขารู้สึกขอบคุณพระผู้เป็นเจ้าที่ได้ช่วยชีวิตเขาไว้ในขณะที่คนอื่นๆ ตายกันหมดในทะเล เขาเริ่มคิดคำนึงเรื่องศาสนาและใช้ไบเบิลเป็นสิ่งที่ปลอบประโลมใจทุกวัน วันหนึ่งเขาเดินทางหาอาหารตามชายหาดและเจอไข่เต่า จึงนำมาเป็นอาหารได้หลายมื้อ

ตอนที่ 7 - 9 โรบินสันตั้งใจสำรวจเกาะให้ทั่ว เขาเดินไปจนสุดเกาะในทิศตะวันตก และเห็นแผ่นดินที่เขาคาดว่าน่าจะเป็นทวีปอเมริกาที่สเปนยึดครองอยู่ เขาคาดเดาว่า เขาน่าจะอยู่ใกล้กับประเทศตรินิแดด (Trinidad) เขาจับนกแก้วมาได้ตัวหนึ่งและสอนให้มันพูด เขายังเจอเพนกวิ้นจำนวนมากบนเกาะอีกด้วย เวลาผ่านไป 2 ปี และเขาเริ่มมีความเชื่อในเรื่องศาสนามากยิ่งขึ้นจากการอ่านไบเบิลทุกวัน ในฤดูฝนเขาหว่านเมล็ดข้าวอีกครั้งและดีใจที่เห็นข้าวเติบโต แต่ทว่าก็มีฝูงนกเข้ามากินข้าวเป็นประจำ เขายังนกตายหลายตัวและห้อยศพนกไว้เพื่อขูให้นกกลัวซึ่งมันได้ผลดีเกินคาด เขาเรียนรู้การนวดแป้งและทำขนมปังจากเมล็ดข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ เขาทดลองทำหม้อดินและเผาไฟจนใช้งานได้ เขากลับไปที่เรือที่ตะแคงอยู่ในทะเลและพยายามทำให้มันกลับมาตั้งตรงได้อีกครั้ง แต่เรือเสียหายเกินกว่าจะแล่นได้อีก เขาจึงตัดสินใจทำเรือเองด้วยการตัดต้นไม้ซีดาร์ (Cedar) ขนาดใหญ่และใช้เวลาหลายเดือนขุดตรงกลางให้เป็นลำเรือ เขาดีใจมากเมื่อทำเรือสำเร็จ ทว่าเขาไม่อาจเคลื่อนเรือไปที่ทะเลได้เพราะระยะทางไกลเกินไป และเรือมีขนาดใหญ่

เกินไป ตอนแรกเขาคิดจะขุดคลองจากทะเลให้มาที่เรือ แต่มันอาจใช้เวลาหลายปี เขาจึงยกเลิกความคิดนี้ไป เขามองว่าเป็นการคิดคำนวณที่ผิดพลาดตั้งแต่ต้น เขามองดูเรือที่สวยงามของเขาอยู่บนฝั่งอย่างน่าเสียดายที่ไม่มีประโยชน์อะไรเลย เวลาได้ผ่านไปแล้ว 4 ปีบนเกาะร้างแห่งนี้ เสื้อผ้าของเขาขาดรุ่งริ่ง เขาจึงฝึกทำเสื้อผ้าจากหนังสัตว์ และทำร่มกันแดดและกันฝนให้ตนเอง เขาตัดต้นไม้และทำเรือแคนู (Canoe) ลำเล็กๆ สำเร็จและแล่นเรือไปรอบเกาะ เมื่อกลับมาถึงที่พักมีเสียงคนเรียกชื่อเขาจนน่าตกใจ เขาพบว่านั่นเป็นเสียงของพอล (Poll) นกแก้วที่เขาเลี้ยงไว้เอง

โรบินสันเริ่มกังวลเรื่องดินปืน เพราะถ้ามันหมดเขาจะล่าสัตว์ได้อย่างไร เขาจึงคิดหาวิธีเลี้ยงแพะด้วยการจับแพะมาขังไว้ในคอกและให้อาหารมันทุกวัน เมื่อเวลาผ่านไปปีครึ่ง จากแพะ 3 ตัวมันมีลูกเพิ่มเป็น 12 ตัว เขาจึงรีดนมแพะมากินและทำเป็นชีสกับเนย วันหนึ่งเขาจินตนาการว่าเกาะแห่งนี้คืออาณาจักรส่วนตัวและมีตัวเขาเป็นราชาผู้ปกครองสูงสุด ประชากรในประเทศของเขาก็คือ นกแก้ว สุนัขแก่ แมวอีก 2 ตัว สัตว์เหล่านี้คือคนรับใช้ของเขา และเขาทานอาหารพร้อมด้วยบริวารแวดล้อมเขาตลอดเวลา เขามีปราสาทอยู่อาศัย และมีบ้านพักในชนบท มีไร่ร่อนและทุ่งข้าวกว้างใหญ่ เขายังมีแพะเป็นแหล่งผลิตเนื้อชั้นยอดอีกด้วย ความคิดหนึ่งเกิดแก่เขาว่า คนเราควรมีเฉพาะทรัพย์สินที่ควรมีแก่การใช้สอยเท่านั้น เหมือนเขาตอนนี้ที่ล่าสัตว์เฉพาะจำนวนที่ต้องการกินเท่านั้น ถ้าล่ามามากเกินไป ก็จะต้องถูกทิ้งให้สัตว์อื่นแทะกินเฉยๆ แม้เขาจะมีข้าวโพดมากมายแค่ไหน เขาก็ต้องปล่อยให้มันเน่าเสียไปเฉยๆ ต้นไม้มากมายถ้าจะตัดมากองไว้ มันก็จะผุพังไปอย่างไรประโยชน์ คนเราจึงควรมีทรัพย์สินเท่าที่เพียงพอแก่การประทังชีวิตได้ก็พอแล้ว ไม่ควรสะสมไว้มาก เราควรพอใจกับสิ่งที่มีอยู่เท่านั้น

วันหนึ่ง ขณะที่เดินอยู่ที่ชายหาด เขาตกใจมากที่เห็นรอยเท้ามนุษย์ จนต้องวิ่งไปหลบที่บ้านด้วยความหวาดกลัว เขาจินตนาการไปถึงเรื่องภูตผีปิศาจตลอดเวลา เมื่อได้สติ เขาก็รู่ว่านั่นเป็นรอยเท้ามนุษย์จริงๆ เขาจึงระมัดระวังตัวมากขึ้นและอยู่ด้วยความหวาดระแวงตลอดเวลาเป็นเวลา 2 ปี เขาคิดว่าความกลัวมันได้ขำจิตวิญญาณเขาไปที่ละนิด ๆ มากกว่าอันตรายที่เกิดขึ้นจริง ๆ เขารู้ว่่านั่นอาจเป็นรอยเท้าของคนป่า จึงต้องเตรียมรับมือกับอันตรายที่กำลังเข้ามา เขาทำคอกแพะใหม่เป็น 2 ที่และอยู่ใกล้กันเพราะกลัวว่าจะมีคนมาเจอ เขาจะได้มีแพะเหลือไว้ในยามฉุกเฉิน เขาขุดถ้ำแล้วเอาแพะฝูงหนึ่งเข้ามาอนที่นั่นตอนกลางคืน วันหนึ่งเขาเดินสำรวจชายหาดไกลออกไปและพบชิ้นส่วนของมนุษย์หลายชิ้น เขาจึงรู้ว่ามีคนป่ากินเนื้อคนมาที่นี่ (Cannibal) เขาจึงเตรียมอาวุธครบมือตลอดเวลาเมื่อต้องออกจากที่พักและพยายามเดินหาคนป่าเหล่านั้น จนเขาค้นพบถ้ำลึกลับแห่งหนึ่งโดยบังเอิญ เขาตั้งใจจะใช้เป็นที่พักเพื่อหลบซ่อนของเขาอีกแห่งหนึ่ง วันหนึ่งเขาเห็นคนป่า 9 คนกำลังกินเนื้อคนอยู่บนชายหาด ก่อนที่พวกมันจะพายเรือออกไป เขาเข้าใจว่าคนป่าเหล่านี้กินเนื้อมนุษย์ไม่ต่างจากที่คนธรรมดาอย่างเขากินเนื้อสัตว์ คนป่าเหล่านี้ไม่ได้รู้สึกว่าการกินเนื้อคนเป็นสิ่งที่ผิดเพราะพวกเขาไม่รู้ว่ามันเป็นสิ่งที่ไม่สมควรกระทำ คนที่อ้างว่าตนเองเจริญแล้วก็ฆ่าศัตรูในสงครามและแม้ว่าศัตรูจะยอมแพ้และวางอาวุธแล้วก็ถูกผู้ชนะฆ่าตายอยู่ดี โรบินสันยกตัวอย่างให้เห็นความป่าเถื่อนโหดร้ายของชาวสเปนที่ไปยึดดินแดนแถบทวีปอเมริกาและฆ่าสังหารชาวบ้านหลายล้านคนจนชื่อเสียงของชาวสเปนเสียหายไปทั่วโลกและถูกประณามจากชาวคริสต์ทั่วยุโรป จนแม้แต่ชาวสเปนด้วยกันก็ยอมรับความโหดร้ายนั้นไม่ได้

ตอนที่ 10 - 14 วันหนึ่ง โรบินสันเห็นเรือแคนู 5 ลำ มีคนป่ามา 30 คน พร้อมกับเหยื่ออีก 2 คนมาที่เกาะเพื่อทำพิธีกินคน หลังจากเหยื่อคนแรกถูกฆ่าตายแล้ว คนที่สองวิ่งหนีเข้าไปในป่าที่โรบินสันซ่อนตัวอยู่ คนป่าสองคนจึงตามเหยื่อมาแต่ถูกโรบินสันฆ่าตาย เหยื่อที่รอดชีวิตขอบคุณโรบินสันที่ช่วยชีวิตเขา โรบินสันตั้งชื่อเขาว่า ฟลายเดย์ (Friday) ซึ่งเป็นวันที่เขาหนีรอดมาได้ โรบินสันสอนภาษาอังกฤษให้ฟลายเดย์

และสอนให้เขาเชื่อในศาสนาคริสต์ ฟลายเคยช่วยโรบินสันทำงานทุกชนิดและช่วยเขาเพาะปลูกและหาอาหาร เขารู้สึกสงสารและเอ็นดู ฟลายเคย และมีความสุขมากขึ้นที่มีเพื่อนไว้พูดคุย ฟลายเคยเล่าให้ฟังถึงความโหดร้ายของคนขาว ซึ่งโรบินสันเชื่อว่าเป็นชาวสเปนที่เข้ามายึดที่ดินของคนพื้นเมือง ฟลายเคยถามคำถามว่าทำไมพระเจ้าไม่กำจัดคนชั่วร้ายออกไปจากโลกนี้ให้หมด โรบินสันไม่สามารถตอบได้ เขาจึงรู้ว่าตนเองยังขาดความรู้เรื่องศาสนาอีกมาก ฟลายเคยบอกว่ายังมีคนขาวที่เป็นลูกเรืออาศัยอยู่ที่หมู่บ้านของเขา และชาวบ้านไม่กินคนเหล่านี้ โรบินสันจึงตัดสินใจสร้างเรือให้ลำใหญ่ขึ้นและวางแผนจะเดินทางไปพบกับลูกเรือเหล่านั้นในช่วงปลายปี แต่กลับมีเหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้นก่อน เพราะมีคนป่า 21 คนพายเรือแคนู 3 ลำมาที่เกาะพร้อมกับเหยื่อ 3 คน คนป่าก่อกองไฟและกินเหยื่อไป 1 คน โรบินสันที่ซ่อนอยู่เห็นเหยื่อคนหนึ่งเป็นคนขาวและกำลังจะถูกฆ่ากินเป็นรายต่อไป โรบินสันกับฟลายเคยใช้อาวุธที่ติดกว่าฆ่าคนป่าไป 17 คน ที่เหลือหลบหนีกลับขึ้นเรือได้ ฟลายเคยพบว่าเหยื่อคนหนึ่งคือพ่อของเขาเอง เขาดีใจมากกระโดดโลดเต้นไปมาเหมือนเด็ก โรบินสันพาเหยื่อที่รอดตายมารักษาตัวที่บ้าน ปีนี้เป็นปีที่ 27 ของการอยู่บนเกาะร้าง แต่เขารู้สึกว่าเขาไม่เหงาอีกต่อไปเพราะตอนนี้เขาเริ่มมีบริวารมาช่วยเขาดูแลการเกษตรกรรมของเขามากขึ้น คนขาวคือชาวสเปน เขาเล่าว่ายังมีคนขาวอีกกลุ่มหนึ่งอยู่ที่แผ่นดินใหญ่ เขาอยากจะพาเพื่อนลูกเรือของเขาทั้งหมดมาอยู่ที่เกาะแห่งนี้ โรบินสันจึงส่งคนสเปนและพ่อฟลายเคยไปรับลูกเรือเหล่านั้นมาอยู่ที่เกาะ

โรบินสันเดินทางไปเมืองลิสบอนเพื่อสืบหาข่าวเกี่ยวกับฟาร์มของเขาที่บราซิล เขาพบกับต้นขาโปรตุเกสที่พาเขาไปบราซิล และทราบข่าวว่าฟาร์มของเขาให้ผลผลิตดีมาก กับต้นได้เก็บเงินบางส่วนของเขาไว้และมอบเงินคืนให้เขาจำนวนมากจนทำให้เขากลายเป็นเศรษฐี เขาส่งเงินกลับไปให้หญิงม่ายเพื่อนของเขาและน้องสาวทั้ง 2 คน ตอนแรกเขาคิดว่าจะไปอยู่ที่บราซิลแต่ก็ล้มเลิกความคิดไปเพราะเขาไม่อยากนับถือนิกายแพพิสต์ (Papist) หรือโรมันคาทอลิก เขาตัดสินใจกลับไปตั้งถิ่นฐานที่อังกฤษ แต่เขาอยากผจญภัยด้วยการเดินทางบนแผ่นดินบ้าง เขากับฟลายเคยจึงร่วมขบวนพ่อค้าออกเดินทางออกจากเมืองลิสบอน จนมาถึงเมืองแพมเพลนา (Pampeluna) ในช่วงฤดูใบไม้ร่วงที่หนาวเยือก หิมะตกหนักตลอดทาง ระหว่างทางพวกเขาเจอกับฝูงหมาป่าที่กัดกินคนเดินทางตายและต้องต่อสู้กับหมาป่าหลายร้อยตัวอย่างดุเดือด ฟลายเคยยังฆ่าหมาได้ 1 ตัว พวกเขาเดินทางมาถึงเมืองตูลูส (Toulouse) ของฝรั่งเศสอย่างปลอดภัย จากนั้นเดินทางต่อไปยังกรุงปารีส เมืองคาโลส์ (Calais) และถึงเมืองโดเวอร์ (Dover) ของอังกฤษในที่สุด โรบินสันจัดการให้ขายฟาร์มของเขาที่บราซิลทำให้ได้เงินมากถึง 33,000 เหรียญสเปน เขาแต่งงานและมีลูกชาย 2 คน ลูกสาว 1 คน หลังจากภรรยาของเขาเสียชีวิต โรบินสันก็ออกท่องทะเลอีกครั้งในฐานะพ่อค้าในปี 1694

หนังสือ The Life and Adventures of Robinson Crusoe ถือเป็นนิยายคลาสสิกระดับตำนานของโลกที่ทุกคนรู้จัก สไตลการเขียนบรรยายเล่าเรื่องเสมือนจริงที่ผู้เขียนใช้ตลอดทั้งเรื่องถือเป็นยุคใหม่ของการเขียนนิยายแนวชีวิตจริง (Realistic) และถูกมองว่าเป็นนิยายเล่มแรกของประเทศอังกฤษที่เขียนแนวนี้นี้ และได้กลายเป็นต้นแบบการเขียนแนวเสมือนจริงจนนักวิชาการตั้งชื่อนิยายประเภทนี้ว่า (Robinsonade Genre) ผู้เขียน Daniel Defoe ได้สอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวของเขาที่มีต่อปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคมที่นาสนใจตลอดทั้งเรื่อง แม้ในเรื่องของศาสนา โดยผ่านตัวละครที่ติดเกาะคือโรบินสัน ในช่วงแรกโรบินสันไม่ได้เอ่ยถึงพระเจ้าหรือศาสนาเลยจบจนกระทั่งเรือที่เขาขึ้นมาที่ลอนดอนเจอพายุอย่างหนัก เขาจึงสวดมนต์ขอให้ตนเองปลอดภัย และเขาก็ไม่ได้เอ่ยถึงศาสนาอีกเลยจนเมื่อได้มาเจอใบเบิลจากเรือที่อับปางอยู่ที่เกาะร้าง เขาไม่ได้อ่านพระคัมภีร์ไปตามลำดับ แต่เปิดใบเบิลไปตามใจของเขาโดยกล่าวติดตลกว่า เป็นพระประสงค์ของพระเจ้าที่จะให้เขาเจอคำสอนจากหน้าใดหน้าหนึ่งเท่านั้น โรบินสันพยายามจะสอนให้

ฟลายเดย์หันมานับถือพระเจ้าซึ่งก็ทำสำเร็จ แต่เขาก็ตอบคำถามแก่ฟลายเดย์ไม่ได้ทั้งหมดเพราะเขายังขาดความรู้เรื่องศาสนาอีกมาก นักวิชาการมองว่าแนวความคิดเรื่องศาสนาของโรบินสันไม่ได้จริงจังมากนัก เขาจะนึกถึงพระเจ้ายกเฉพาะเวลาที่มีความทุกข์ยากจริงๆ เท่านั้น

สภาพของสังคมในปีที่หนังสือตีพิมพ์ 1719 แสดงให้เห็นถึงการค้าทาส การจับคนไปเป็นทาสหรือแรงงาน และจับบังคับผู้หญิงไปเป็นภรรยาซึ่งมีอยู่ตลอดทั้งเรื่อง ซึ่งเป็นสิ่งที่แตกต่างจากโลกยุคปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง โรบินสันเองก็ขายเด็กหนุ่มชื่อซุรีที่ร่วมหลบหนีออกจากเมืองแซลส์จากแควมัวร์ให้กับกัปตันชาวโปรตุเกสที่ช่วยชีวิตพวกเขาไว้ ตัวเขาเองก็ถูกจับไปเป็นทาสรับใช้เจ้านายแควมัวร์นานถึง 2 ปี การเดินทางออกจากบราซิลจนเรือล่มกลางทะเลก็มีเป้าหมายเพื่อไปหาทาสจากแอฟริกามาเป็นแรงงานทาสให้กับฟาร์มอ้อยของเขาเองที่บราซิล หลังจากที่โรบินสันมีสหายมาอยู่บนเกาะหลายคนมากขึ้น ชาวเกาะเหล่านั้นก็ไปโจมตีคนพื้นเมืองบนแผ่นดินใหญ่และพาเชลยมาเป็นแรงงานทาสและภรรยาบนเกาะเช่นกัน เห็นได้ชัดตลอดทั้งเรื่องของนิยายว่าคนยุโรปและชาวแควมัวร์ต่างก็แสวงหาทาสมาใช้แรงงานในฟาร์มเกษตรกรรมของตนอยู่ตลอดเวลาและดูจะเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในยุคคนนั้น ซึ่งผู้ที่อ่านนิยายเรื่องนี้จำต้องเปิดใจตนเองให้กว้างและยอมรับความแตกต่างของธรรมเนียมปฏิบัติในยุคสมัยเช่นนั้นผ่านตัวละครเอกคือโรบินสัน ครูโซ

กล่าวโดยภาพรวมแล้ว *The Life and Adventures of Robinson Crusoe* เป็นหนังสือนิยายที่ควรค่าแก่การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินทั้งแก่นักวิชาการ นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน และยังมีค่าสำคัญต่อผู้ที่สนใจพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมากอีกด้วย นิยายเรื่องนี้เป็นส่วนผสมของวรรณคดีที่หลากหลาย ทั้งในเรื่องของศาสนา ความเชื่อ ปรัชญา สังคม และยังมีอารมณ์ขันของผู้เขียนอยู่ประปรายชวนให้น่าติดตามอยู่ตลอดทั้งเรื่อง กลยุทธ์การเล่าเรื่องโดยใช้คำว่า ฉัน หรือ I ยิ่งทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่โรบินสันมีตัวตนอยู่จริงๆ และกำลังเล่าเรื่องที่เป็นเกร็ดความรู้ที่จะเอาตัวรอดเมื่อต้องถึงเวลาติดเกาะร้างซึ่งมีอุปสรรคมากมายที่ต้องเอาตัวให้รอดอยู่ได้ในท่ามกลางความโหดร้ายของธรรมชาติและมนุษย์กินคน จึงไม่แปลกใจเลยว่าเหตุใดนิยายเรื่องนี้เป็นที่ชื่นชอบของผู้อ่านจากทุกมุมโลก

เอกสารอ้างอิง

Defoe, D. (1890). *The Life and Adventures of Robinson Crusoe*. London: Frederick Warne and Co.